

Ondertekening Bestuursovereenkomst Wateragenda:

Unie en VNG doen klemmend beroep op leden gezamenlijk watertaken uit te voeren

De Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten doen een klemmend beroep op individuele waterschappen en gemeenten met elkaar in gesprek te gaan om de gezamenlijke watertaken in samenhang uit te voeren. Die samenwerking is van groot

belang omdat de verantwoordelijkheden van beide partijen op dit gebied in elkaars verlengde liggen en deze aanpak ook tot lagere maatschappelijke kosten zal leiden. De oproep werd gedaan tijdens de officiële ondertekening van de Bestuursovereenkomst Wateragenda tussen de VNG en de UvW op 26 mei jongstleden. Beide koepel-

organisaties zijn de bestuursovereenkomst aangegaan omdat zij de komende jaren een volle wateragenda hebben als gevolg van de afspraken die voortvloeien uit het Nationaal Bestuursakkoord Water, WB-21 en de Europese Kaderrichtlijn Water. Het gaat daarbij om maatregelen in het bebouwde gebied. Beide partijen hebben er alleen maar baat bij gezamenlijk naar concrete oplossingen te zoeken, waarbij ook het belang van de burger die wil wonen, recreëren of ondernemen wordt onderkend. Daarnaast is het met het oog op de KRW van belang om werk met werk te maken: maatregelen voor waterkwantiteit waar mogelijk combineren met maatregelen ter verbetering van de waterkwaliteit.

— De VNG en de UvW hebben gezamenlijk een aantal handreikingen opgesteld om de samenwerking te stimuleren. Een stedelijk waterplan, dat de gezamenlijke strategische visie op het stedelijk waterbeheer weergeeft, vormt de basis van alle te nemen maatregelen en levert vanuit waterperspectief de onderbouwing voor de te maken integrale ruimtelijke keuzes. Het waterplan is opgebouwd uit zes modules: waterkwantiteit, waterkwaliteit, water in de bebouwde leefomgeving, stedelijk grondwater, afvalwater en afkoppelen, en het beheer en onderhoud van stedelijk water.

— Voor een goede doorwerking van water in de ruimtelijke ordening vinden de koepel-

organisaties het raadzaam de spelregels van de ruimtelijke ordening te volgen. Voor een integrale afweging met voldoende ruimte voor water moet de ruimteclaim voor water goed worden onderbouwd. Dit gebeurt via een op het plangebied gericht wateradvies van het waterschap. Daarin wordt de benodigde ruimte voor water in kubieke meters (water) én in hectares (ruimte) aangegeven. Ook geeft het waterschap aan welke factoren bepalend zijn voor de locatiekeuze van de waterberging.

— De gemeente maakt een integrale ruimtelijke afweging van alle ruimtevragen, op basis van de ruimte voor water die het waterschap noodzakelijk acht. In nieuwe situaties past de gemeente in voorkomende gevallen de Watertoets toe op basis van het advies van het waterschap. De gemeente kan daarbij ook compenserende en mitigerende maatregelen aangeven.

— Over de stedelijke grondwaterproblematiek hebben de VNG en de UvW reeds in 2004 afspraken gemaakt. Om de kwantitatieve grondwaterproblemen op te lossen, hebben de koepelorganisaties een bestuurlijke oplossingsvisie opgesteld. Op lokaal niveau kan dit worden geconcretiseerd in het stedelijk waterplan waarbij ook de burger moet worden betrokken. Voor de burger moet de gemeente het aanspreekpunt worden voor zaken die het grondwater betreffen.

— Om het beheer van stedelijke waterbodems efficiënt uit te voeren, hebben de koepelorganisaties een uitgangspuntennotitie opgesteld. Deze notitie gaat onder meer in op achterstallig onderhoud, de taakverdeling bij waterbodems en oevers en op afspraken om nieuwe verontreiniging te voorkomen. Het onderhoud van waterbodems in bebouwd gebied en de financiering daarvan komt voor rekening van het waterschap. Voor wat betreft het achterstallig onderhoud adviseren de koepelorganisaties dat gemeente en waterschap de kosten daarvan ieder voor de helft dragen, tenzij er lokaal andere afspraken zijn gemaakt. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het planologisch beschikbaar stellen van stortlocaties voor bagger.

— Het afvalwaterakkoord bevat het beleid en de bestuurlijke afspraken over afvoer en zuivering van afvalwater binnen een beheersgebied (binnen en buiten de bebouwde kom). Een afvalwaterakkoord is ook gericht op de laagst maatschappelijke kosten, benutten van lokale kansen en gezamenlijke overeenstemming over de ambities vanuit het watersysteem in kwantitatieve en kwalitatieve zin. Unie en VNG zullen het gebruik van dit instrument actief bevorderen.

— Unie en VNG zien een adequate, tijdige en kostenefficiënte uitvoering van de

wateragenda als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Uitgangspunt van de bestuursovereenkomst is dat gemeenten en waterschappen worden beschouwd als gelijkwaardige partners die in onderling overleg tot overeenstemming komen. Zij werken ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid; bestaande bevoegdheden worden erkend en blijven onveranderd. Vormt het waterplan het gezamenlijk beleidsmatig kader, de wettelijk verplichte plannen van de gemeente (GRP) en waterschap (waterbeheersplan) concentreren zich meer op de maatregelen, de financiering daarvan en de kostentoerekening.

— Wat betreft de kostentoerekening zijn in het Nationaal Bestuursakkoord Water, artikel 10, afspraken gemaakt. Daarbij wordt uitgegaan van het kostenveroorzakingsbeginsel. In de door de koepelorganisaties opgestelde handreiking wordt dit gedetailleerd uitgewerkt. Ten behoeve van de burger streven waterschap en gemeente in goed overleg naar kostenoptimalisatie. Daartoe gaan zij in een vroegtijdig stadium met elkaar om de tafel zitten om het meest kosteneffectieve scenario te bepalen. Als zij er niet in slagen om financiële afspraken te maken, dan is inschakeling van een door de koepelorganisaties in te stellen commissie van advies mogelijk.